

710.20 1000
10.40 721
221.70 279

μπορεί ν' άκούσθαι κανείς λίγη καλή μουσική από Έλληνας έκτελεστές. Σημειώνω τό τραγούδι τής κ. Άντίτα, του κ. Χρ. Φραγκιαδάκη, ένα ξεχάριτο μεταλλο βαρυτόνου. Τό πιάνο τών Δόδων Μαρίας και Ίωάννας Τσιμώνων δύο ξεαιρετικών ταλέντων, μαθητριών του καθηγητού κ. Σ. Κριτικού ενός πρώτης τάξεως καλλιτέχου με εύρυτατη μουσική και φιλολογική μόρφωση.

Δυστυχώς ή δράση αυτή μένει περιορισμένη στά στενά όρια ενός μικρού μόνου Άλεξανδρινού 'κίρκου. Για νά καρποφορήσουν οι αξιόλογες αυτές προσπάθειες, χρειάζεται μιá έπαφή με τά σπουδαιότερα Έλληνικά κέντρα τής Αίγύπτου και κυρίως με τήν Έλλάδα. Ένας πνευματικός και καλλιτεχνικός σύνδεσμος με τās Άθήνας, τό καλλιτεχνικό κέντρον του Έλληνισμού, θά μπορούσε άσφαλώς νά δώσθι μιá μεγάλη ώθηση στην εξέλιξη άναμφισβήτητων ταλέντων, τά όποια καταδικάζονται στό μαρμαρό και τήν άράνεια.

Μιá τέτοια πρωτοβουλία καλλιτεχνικής έπαφής μεταξύ τών Άθηνών και διαφόρων σοβαρών καλλιτεχνικών κέντρων τής Έλλάδος και τών Έλληνικών κοινοτήτων του έξωτερικού, από όπουδήποτε προερχόμενη, θά προσέφερε άναμφίβολως μεγίστη υπηρεσία στην προαγωγή πλήθους άφανών καλλιτεχνικών δυνάμεων του Έλληνισμού και στην έξύψωση του γούστου του Έλληνος καλλιτέχου, στην κατ' έξοχην πάσχουσαν από ξενολατρείαν Έλληνική φυλή.

Γ. Ι. ΜΠΟΥΡΛΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Στην διάλεξη τής κ. Π. Λάσκαρη στό «Κεντρικόν» με θέμα «Αίσθητική του χορού», ή Δίς Ίβρόνη Μονζέν εξέτελεσε διάφορους χορούς, από τους όποιους ξεχώρισαν ιδιαίτερα οι επί του Etude εις λα ύφεο. και τής Polonaise εις λα του Σοπέν. Είς τους χορούς αυτούς μάς έδειξε ή Δίς Μονζέν όλην τήν λεπτή τέχνη και ευγένεια τής άποδόσεως με τήν άριστοσυρρηματική εκτέλεσι και άρμονίαν τών κινήσεων. Είς τό πιάνο, ή νεαρά καλλιτέχνης Δίς Μ. Χωραφά.

— Στην μαθητικήν επίδειξιν τής καθηγητριας του «Έθνικού Όδείου» Κας Σμαράγδας Ν. Γεννάδη (21 Άπριλίου) παρακολούθησαμε ένα πλήθος μαθητών και μαθητριών του τραγουδιού με άρκετά καλά καλλιτεχνικά άποτελέσματα. Άναφέρομεν τά όνόματά των: Κυρία Μαριάνα Λάζου, Διονυσία Μοΐδη, Μαρία Παπαντωνίου, Δίδες Διδό Δραγάση, Εύθυμία Κιτάντη, Ferrah Maltass, Κάκια Σενοπούλου, Εύθυμία Σηρουγάκη, Φανή Παπαναστασίου, Νίτσα Πολυκαρδιώτη, Άννα Τασοπούλου, Κύρια Μιχαήλ Γελανταλής, Κώστας Δράκος, Τάσος Έρμμανουήλ, Λεωνίδας Κοτομάτης, Βάσος Σεΐτανιδης, Τότης Στεφανιδης.

— Η διάλεξις του συνεργάτου μας κ. Κωνστ. Παπαδημητρίου στην αίθουσα τής Άρχαιολογικής Έταιρείας με θέμα «Λείψανα Βυζαντινής μουσικής έν τή Δύσει» εστέφηθη υπό πλήρους επιτυχίας. Έξετελέσθησαν σχετικά ζαααα από τήν χορφήδιαν του «Μουσικού Λυκείου Άθηνών» του όποιου διευθυντής είναι ό αξιότιμος συνεργάτης μας.

— Στο ώραο πρόγραμμα τής Συνaulίας τών τελειοφόρων του «Έλληνικού Όδείου» (12 Μαΐου) παρακολούθησαμε διαφόρους μαθητάς και μαθητριάς, μεταξύ τών όποιων διεκρίθησαν ή Δίς Θ. Κολάση (πιάνο—τάξις κ. Θ. Πινδιού με τό ώραιον μουσικόν τεμάχιον του Ραβέλ: «Gaspard de la nuit» και ή Κο Μ. Άνδροντισσοπούλου (τραγουδι—τάξις κ. Τριανταφύλλου). Άναφέρομεν και τήν επιτυχημένη άπαγγελίαν τής Δίδος Βουτινά και τής Δίδος Μπουρέτη—τάξις Κας Τερνέτιο. Άρκετά καλοί και οι άλλοι συμπράξαντες: ή Δίς Νικολαΐδου και ή Δίς Ζυγομαλά.

— Στις 14 Μαΐου δύο έκλεκτοι καλλιτέχνη, ό κ. Φρειδ. Βολωνίνης (βιολι) και ό κ. Στ. Φαρανάτος (πιάνο) μάς χάρισαν δύο ώρες καλλιτεχνικής χαράς με τό ώραιον πρόγραμμά των: Vivaldi—Kreisler Κοντσέρτο εις ντο, Περγολέζι—Στραβίνκοσ Σουΐτα και με ένα-δύο άλλα μικρά κομμάτια τών Ντεπισού, Μπετόβεν κλπ.

—'Η «Ἑλληνική Χορφή» τοῦ κ. Π. Γλυκοφρίδη μορεὶ νὰ εἶναι εὐχαριστημένη γιὰ τὴν συστηματικὴν ἐργασίαν τῆς καὶ τὴν ὥραιαν ἐμφάνισιν τοῦ συνόλου τῆς συναυλίας τῆς στὰ «Ὀλύμπια» μὲ συνθέσεις τῶν Ἑλλήνων Σερουμπούλη, Κόκκινου, Γλυκοφρίδη, Ροδίου, Ν. Ασπελέτ, Δαυράγκα καὶ τῶν ξένων Otto, Adler πολὺ καλὴ ἢ μεταφράσις ἀπὸ τὸν κ. Βάρβογλη) Marschner καὶ Schumann. Τῆς εὐχόμετος καλὴν προκοπὴν καὶ ἐπιτυχίαν πάντοτε ὅπως καὶ στὴν συναυλίαν τῆς 15ης Μαΐου.

—'Η ἐπίδειξις μαθητῶν τοῦ κ. Β. Φημίαν (πιάνο στὸν «Παρνασσό» μᾶς παρουσίασε τὴν γνωστὴν πλὴο. καλλιτέχνηδα Δίδα Μπαχάουερ ἀλλὰ καὶ τὰς Δίδας Κυριακοπούλου καὶ Ἰωαννίδου. Πολὺ καλὴ ἐπίσης ἡ Δίς Μαρία Ἄδὰμ στὸ κοντιόρτο εἰς λα μεῖζ. τοῦ Μότσαρτ καθὼς καὶ αἱ Δίδες Ζαρχάδου, Πουρνάρα, Χαροτουλάρη καὶ Λεβεντάκου στὰ διάφορα ἔργα ποῦ ἐξετέλεσαν.

—'Η τρίτη συναυλία τοῦ «Τρίο» τοῦ «Ὁδείου Ἀθηνῶν»—Φαραντάτος (πιάνο), Βολανίνης (βιολί), Κουρούκλη (βιολοντσέλλο)—μὲ ἔργα τῶν Μπετόβεν, Μπεντελζον καὶ Σωσόν (δὲν μποροῦσε νὰ λείψῃ αὐτὸ τὸ τελευταῖον ;) εἶχε ἀρκετὴ ἐπιτυχία, ἀν καί, σὲ μερικὰ μέρη, ἄκοιε κανεῖς τὴν προσπάθειαν... Πάντως μᾶς ἀφῆσε καλὴ ἐντύπωση ἢ ὅλη συναυλία.

—Στὸ Δημοτικὸ θέατρο Πειραιῶς παρακολοθησαμε τὴν Α'. Μαθητικὴ συναυλία καὶ τὴν ἐμφάνισιν τῆς Ρυθμικῆς τοῦ νεοσοῦτάτου (1930) Ὁδείου Κοινοτήτος Ν. Φαλίηρου ποῦ μᾶς ἔδωσε ἀρχετὰς ἐλπίδας γιὰ μελλοντικὴν πρόοδον καὶ συστηματικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων μας τοῦ ὥραιου αὐτοῦ προσοπίου.

Ἀπὸ τὸν ἄξιον διευθυντὴ του κ. Ἀλέκον Ἀλβέρτην θὰ περιμένουμε πολλὰ.

Στις 29 καὶ 30 Μαΐου ἢ κ. Μάγνη Καρατζά μᾶς παρουσίασε διάφορες πράξεις ἀπὸ τὴν Μπάττερφλαϊ τοῦ Πουτσίσι, τὸν Ριγκολέττο τοῦ Βέρδι, τὸν Βέθεσον τοῦ Μασσέ καὶ τὴν τρίτην πράξιν τοῦ «Ὁρφέως» τοῦ Γκλουκ με μαιητίας καὶ μαθητῶσις τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁδείου». Ἡ κ. Καρατζά εἶναι ἀξία συγχαρητηρίων γιὰ τὴν ὄλην καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν καὶ τὴν ἐπιτυχὴ «δράσιν» τῆς σκηνῆς στίς διάφορες πράξεις τῶν ὡς ἄνω μελοδραμάτων. Τὸ μουσικὸν μέρος ὑπὸ τῆς Κας Ρ. Καμίνου.

—Στὴν 4η συναυλία μουσικῆς δωματίου τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁδείου»—Τουρνάτισον Σουίτσος, Ἀβρατάγγελος, Κούλιας καὶ Ἀντωνίου—παρακολοθησαμε Τοεχοσλοβάκιη μουσικὴ μὲ ἔργα τῶν συνθετῶν Σμέτανα, Νόβακ καὶ Νεβόρζακ. Ὅπως πάντοτε καὶ τώρα μᾶς ἔδωσαν ὄτι, καλὸν καὶ ὥραιον οἱ συμπράξαντες καθηγηταὶ τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁδείου». (Ν. Β. Ἐκείνο τὸ geb. 1870 τοῦ Νόβακ δὲν μποροῦσε νὰ γραφῆ σὸ πρόγραμμα, ἔγεν. 1870.)

—Ἀναφέρομεν τὴν ἐπίδειξιν Ρυθμικῆς τῆς καθηγητῆρος τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁδείου» Διδος Μ. Jordan μὲ μαθητῆρας τῶν τάξεων τῆς, κατὰ τὸ σύστημα Dalegoze. Βέβαια ἢ ἐκτέλεσις ἦταν καλὴ, ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ θὰ εἶχαμε νὰ παρατηρήσομε εἶναι τὸ ἐξῆς: Δὲν π. εἶπει ποτὲ νὰ εἰμεθα μονόπλευροι στίς ἀπόψεις μας καὶ μάλιστα νὰ θέλωμε νὰ ἐξηγήσομεν τὰ διάφορα μουσικὰ φαινόμενα διὰ τοῦ «συστήματός» μας καὶ ἰδίως τῆς Ρυθμικῆς. Ἡ Ρυθμικὴ μᾶς φτιάκει καλὰ σώματα, μᾶς ὑποβοηθεῖ γιὰ τίς διάφορες πλαστικὰς—καλλιτεχνικὰς ἀποδόσεις, ἀλλὰ δὲν μᾶς κάνει νὰ καταλάβομε ψυχολογικῶς τὸ φαινόμενον τοῦ ρυθμοῦ. Διότι αὐτὴ στηρίζεται σὸ μουσικὸν ἤδη δεδομενον δηλαδὴ τὰ ὀλόκληρα, στὰ ἡμιοι, τὰ τέταρτα κτλ., δὲν μᾶς λέγει ὅμως πῶς ἐφῆσσε ἢ ἀνθρωποπότης στίς ὑποδιαίρεσεις αὐτές, πῶς ἀντιλαμβάνονται καὶ οἱ ἄλλοι μουσικοὶ τὴν ἀξίον, τὴν ἐσωτερικὴν δυναμικότητα καὶ τὴν ψυχολογίαν τοῦ ρυθμοῦ. Αὐτὰ, σὶντομα-σὶντομα, ἐπηρεα νὰ εἶχε ἢπ ὄσιν του ὁ γράφον εἰς τὸ πρόγραμμά γιὰ τὸ σύστημα Dalegoze, γιὰ νὰ μὴ λέγῃ ἐπιτολαιότητα ὅπως, ὅτι «ἢ θεωρία καὶ ἀκόμη ἢ πιὸ βαθειὰ ἐκμάθησις ἐνὸς μουσικοῦ ὄργανου, σπάνια μποροῦν νὰ δώσουν ἀσφαλὴ κατοχὴ τοῦ μουσικοῦ ρυθμοῦ». Αὐτὰ εἶναι ἀλλῶς λόγιοι κατάλληλα γιὰ σχολία. Ἡ ρυθμικὴ εἶναι ὄργανον ὅπως κάθε μουσικὸν ὄργανον, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ περιεχομένου τῆς μουσικῆς, ἐφ' ὅσον ἡμπορεῖ νὰ τ' ἀποδώσῃ. Ἐκτελεῖ αὐτὴ τὸ δεδομένον—τὸ μουσικὸν καλλιτέχνημα, τὸ ὅποιο δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ. Γιατὶ ἄλλο εἶναι ἐπεξηγῶ—ἀποδίδω διὰ τῆς τέχνης μου καὶ καὶ ἄλλο ἐξηγῶ—ἐξηγῶ τὰ διάφορα μουσικὰ αἰτία. Πράγμα ποῦ δὲν εἶναι γιὰ τὴν Ρυθμικὴ κατὰ Dalegoze ἢ μὴ.

—Στις 29 Μαΐου έγινε ἡ ἐπίδειξις τοῦ τυφλοῦ τελειοφοίτου τῆς βυζαντινῆς Σχολῆς τοῦ «Μουσικοῦ Λυκείου Ἀθηνῶν» κ. Δ. Χρυσαιτίδου, ἑφευρέτου εἰδικῆς μεθόδου, δι' ἧς γράφεται καὶ ἀναγινώσκειται ἡ Βυζαντινὴ Ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ. Μετὰ μικρὰν εἰσήγησιν τοῦ κ. Κ. Παπαδημητρίου, ὁ κ. Χρυσαιτίδης ἐξέτελεσε κατ' ἐκλογὴν ἑπιτροπῆς ἑξήματα μεταγραφέντα παρ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐπισημῶν μουσικῶν κειμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κ. Χρυσαιτίδης εἶναι ἀξίος συγκαταριθμῶν διὰ τὰς προσπάθειάς του καὶ τὴν ἔμμονήν του.

—Ὁ συνεργάτης μας κ. Παπαδημητρίου ἔκοψε καὶ νέαν διάλεξιν γιὰ «Τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς ἀγέλης» στὸ Δόκειον τῶν Ἑλληνίδων μετὰ τραγοῦδι (ἡ Δις Γεωργιά) πιάνο (ἡ Δις Γουναροπούλου) καὶ ἀπαγγελίαν (ἡ Δις Ἀρβανιτάκη) ποῦ μᾶς παρουσίασε ὄλην τὴν λεβεντιά καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Εἶναι ἀξίος ἐπαίνου γιὰ τίς εὐγενεῖς του προσπάθειαις.

—Ὅτι τὸ «Ῥεῖθιον Πειραιῶς» ἐργάζεται συστηματικὰ καὶ μετὰ πρόγραμμα αὐστηρῶς διαιταγωγικήσεως στὴν ἀνωτέρα τέχνη, εἶναι ἤδη γνωστὸν στοὺς ἀναγνώστας τῶν «Μουσικῶν Χρονικῶν» ἀπὸ σημειώματα καὶ κριτικὰς στὸ περιοδικὸν μας. Γι' αὐτὸ ἀναφέρουμε ἄλλως τῶρα τὴν ὥραιαν ἐκτέλεσιν τοῦ «Κουρῶς τῆς Σεβίλλης» τοῦ Ροσσίνι καὶ τοῦ μελοδράματος «Σαμφῶν καὶ Δαλιδᾶ» τοῦ Σαιν - Σάνς, κατὰ μουσικὴν καὶ σκηνικὴν διδασκαλίαν τοῦ κ. Τριανταφύλλου. Ὁρχήστρα ὑπὸ τῆν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κυπάρισσιν. Ἐλαβον μέρος αἱ Δίδες Παρασκευᾶ, Σμυρνοῦδην, καὶ Τοκοπούλου καὶ οἱ κ. Τσαλίχης, Σπ. Καλογεράς, Σουπίλας, Βασ. Καλογεράς, Λογοθέτης καὶ Κατούλης.

—Στὴν «Λέσχῃ καλλιτεχνῶν» μᾶς παρουσίασε μερικὰ ἔργα τοῦ ὁ γνωστοῦ Ἑλλήν συνθέτης κ. Δ. Λεβιδῆς, τῆ συμπράξει τῆς Δίδος Α. Μαῦτα (ὄψιφῶνος) καὶ τοῦ κ. Μ. Εὐστρατίου - πιάνο. Στὸ περασμένον τεῦχος ἀσχοληθήκαμε ἀρκητὰ μετὰ τὴν λαμπρὰν τέχνην τοῦ κ. Λεβιδῆ καὶ δὲν ἀπομένει παρὰ νὰ γράψουμε τῶρα ἄλλως μερικὰ ἀπὸ τὰ πλέον ἐπιτυχημένα ἔργα του: Σονάτα εἰς φα εἶλας, γιὰ πιάνο. Divertissement γιὰ ὄσλο Cor - Anglais καὶ Αἰολικὴ ὀρχήστρα. Le Talisman des Dieux γιὰ Αἰολικὴ ὀρχήστρα. Καὶ τὰ τραγοῦδι: Hommage, ma fille κτλ. Γιὰ τὴν καλλιτεχνικὴν μυσταγωγίαν στὴν «Λέσχῃ» ἐκφράζουμε στὸν κ. Λεβιδῆ τὰς ἐγκαρδίους μας εὐχαριστίας καὶ τοῦ εὐχόμεσθε πάντα ὄπως καὶ τῶρα νὰ βγαίη νικητὴς καὶ δοξασιμῶς στὶς συναυλίας του.

—Ἀρκητὰ ταλέντα μᾶς παρουσίασε στὴν μαθητικὴν ἐπίδειξιν τῆς τάξεως τῆς (πιάνο) ἡ Κ. Α. Εὐλαμπίου - Vauthier τῆ συμπράξει τῆς Δίδος Δίτης Πάνου. Ἀναφέρομεν τὰ ὄνματα τῶν μαθητριῶν: Παπαδημητρίου, Ζαβερδίνου, Λαυράκη Διδῶ μετὰ τὴν ὥραιαν ἐκτέλεσιν τοῦ πρώτου μέρους τοῦ κοντσέρτου τοῦ Μότσαρτ, Μ. Κριεζῆ, Ρ. Κριεζῆ, Μουμούρη, Φ. Κριεζῆ, καὶ Βόγγη Ἡ Κα Νίνα Πούλου ἔπαιξε μετὰ ἀρκητὸ ρομαντισμὸ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ κοντσέρτου εἰς μι εἶλας τοῦ Σοπέν Ἡ ὄλη ἐκτέλεσις ἦταν πολὺ ἐπιτυχής.

—Βέβαια θὰ μπορούσε νὰ μᾶς δώσῃ ὁ κ. Τριανταφύλλου κατὰ καλύτερον ἀπὸ τὸ παλαιὸν ὀλότελα—καὶ ὡς σκέψις καὶ ὡς μουσικὴ—μελοδράμα «Louise» τοῦ Σαρπαντιέ Ἡμπορεῖ νὰ ἦταν ἔθνικὸ Παριζιάνικον τὸ ἔργον, ἀλλὰ γιὰ μᾶς δὲν ἔχει καμμίαν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν, ἀπ' οὗ ἡ κεντρικὴ ἰδέα τοῦ ἐλευθέρου ἔρωτος—σὶδ λιμπρέτο, ἔχει καταρριβεῖ πλέον, ὅπως καὶ οἱ μερικὰ σχετικὰ δραματικὰ ἔργα τῶν Ἴψεν καὶ Στριντμπεργκ. Ἡ δὲ μουσικὴ ἦταν κενὴ ἔστω καὶ μετὰ τὸ Βιεννέζικον βόλς σὲ Παριζιάνικὴν ὑπόθεσιν... Τὸ ὅλον ἔργον εἶναι παρατραβηγμένον, κούρσικον γιὰτὸ τοῦ λείπει ἡ δράσις, ὑπερβολικὸν, μετ' ὀλίγας δραματικὰς σκηνάς. Κατὰ δὲ θὰ ἔκομε ὁ κ. Τριανταφύλλου νὰ προσπαθῶσε νὰ δώσῃ ζωὴν καὶ ψυχικότητα στὸ ἔργον αὐτὸ, παρὰ νὰ καταπιασθῇ μετὰ ἐπιφανειακά τριχ ρεζίσιφ ὅπως π. χ τῆς μικρῆς οραφίτισας, ποῦ μᾶς θυμίζει τὸν ἄλλον ἡθοποιὸν στὴν περσικὴ ἐκτέλεση τῶν «Παραμοθίων τοῦ Ὄρμαν» ποῦ σκότωσε μίγεις!.. Ἡ Κ. Ἀνδρουτοπούλου ὡς Λουίζα ἀρκητὰ καλὴ καὶ ἰδίως ὁ κ. Εὐστρατίου ὡς Πατέρας, κωθῶς καὶ ὁ Julien ἀπὸ τὸν κ. Γληνῶ. Ἡ Μιτσερ ὑποφέρη. Γενικὰ παρατηροῦσε κανεὶς μιὰ ἐπιμελημένην προσπάθειαν, ποῦ ἤγναμε πάντα χαμενὴν—στὸ παλῶν αὐτὸ ἔργον.

Ο ΧΡΟΝΙΚΟΣ